

Academia Română – Filiala Iași
Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”

CONFERINȚA ANUALĂ A INSTITUTULUI DE ISTORIE „A. D. XENOPOL” DIN IAȘI

Ediția I

5-8 iunie 2019, Iași
Str. Codrescu 6, Pavilion C

PROGRAM

Cu sprijinul Primăriei Municipiului Iași și finanțată prin FIE

MIERCURI, 5 iunie 2019

Sosirea participanților

**CEREMONIA DE DECERNARE A TITLULUI DE
MEMBRU DE ONOARE
AL INSTITUTULUI DE ISTORIE „A. D. XENOPOL”**

**Domnului Dr. ȘTEFAN LEMNY
Biblioteca Națională a Franței**

JOI, 6 iunie 2019

Deschiderea lucrărilor Conferinței

(9:00-10:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Gheorghe Cliveti
Director al Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”

Mihai Chirica
Primarul orașului Iași

Acad. Victor Spinei
Vicepreședinte al Academiei Române

Acad. Viorel Barbu
Președinte al Academiei Române – Filiala Iași

Acad. Alexandru Zub
Director onorific al Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”

Daniel Șandru
Coordonatorul Departamentului „Centenar” al Primăriei Iași

Dorin Dobrinu
Reprezentant al Comitetului de organizare

JOI, 6 iunie 2019

Secțiunea 1

Istoriografie, educație, presă, naționalism

(10:30-13:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Gheorghe Cliveti

Ștefan Lemny (Paris), *Secolul XVIII românesc în viziunea lui A. D. Xenopol*

Florea Ioncioaia (Iași), *Naționalismul timpuriu în lumea românească: o discuție*

Alexandru Gavriș (Iași), *Un ziar conservator de la începutul domniei lui Carol I: „Ordinea” (august 1866 – februarie 1867)*

Petru Negură (Chișinău), *Eterogenitate etno-lingvistică și rezistență la școlarizare în zonele rurale din Basarabia românească și Transnistria sovietică (1918-1940)*

Marian Hariuc (Iași), *Disputele istoriografice româno-maghiare din anii '60. O perspectivă românească*

Masa de prânz (13:00-14:30)

Secțiunea 2

Moravuri și comportament social la începuturile modernității românești

(14:30-16:30, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Virgil Pâslariuc

Gheorghe Lazăr (București), *Practici sociale și relații interfamiliale în discursul testamentar al negustorilor din Țara Românească (sec. XVIII – începutul sec. XIX)*

Nicoleta Roman (București), *Necinstirea părinților în fața legii și societății din Valahia (1800-1860)*

Petronel Zahariuc (Iași), *O pagină luminoasă din istoria monahismului românesc: schimonahia Safta Brâncoveanu*

Mihai Mîrza (Iași), *Arhitectura inițială a Catedralei din Iași: contribuțiile arhitecților Johann Freywald și Nicolai Singurov*

JOI, 6 iunie 2019

Secțiunea 3

România și Conferința Păcii de după Primul Război Mondial

(14:30-16:30, Sala de Consiliu a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Dorin Dobrinco

Lucian Leuștean (Iași), *Marea Britanie și revendicările teritoriale ale României la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920)*

Sorin D. Ivănescu (Iași), *Propaganda maghiară la Conferința Păcii de după Primul Război Mondial*

Bogdan Schipor (Iași), *România și problema frontierelor Poloniei la sfârșitul Marelui Război*

Adrian Vițălaru (Iași), *Diplomația românească și semnarea Tratatului de la Versailles*

Pauză de cafea (16:30-17:00)

Secțiunea 4

Violență și corupție la începuturile modernității

(17:00-19:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Gheorghe Lazăr

Cătălina Chelcu (Iași), *„Iar ce desăvârșită hotărâre rămâni la mila înălțimii tale.” Temeiurile justiției domnești în Moldova în materie penală*

Silviu Văcaru (Iași), *Violența domestică în satul moldovenesc la începutul secolului al XIX-lea*

Mihai-Cristian Amărieuței (Iași), *„Averile grecești răpite în vremea ienicerilor”. Un aspect al evenimentelor din Moldova anulului 1821 și consecințele sale juridice târzii*

Virgil Pâslariuc (Chișinău), *Corupția din Basarabia văzută de guvernatorul Serghei Urusov*

Cina (19:00-21:00)

VINERI, 7 iunie 2019

Secțiunea 5*

Identități și migrații în spațiul cultural românesc

(9:00-11:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Florea Ioncioaia

Leonidas Rados (Iași), *Despre călătorii de studii și impostură academică. Cazul V. A. Urechia*

Flavius Solomon (Iași), *Populații în mișcare. Repere pentru o istorie a migrațiilor în Basarabia/Republica Moldova*

Andrei Cușco (Iași), *„Chestiunea evreiască” în sursele diplomatice rusești și austro-ungare de la începutul secolului al XX-lea*

Philippe Henri Blasen (Iași), *Învățământul în limba polonă în timpul dictaturii regale (1938-1940)*

Dorin Dobrințu (Iași), *Foametea din 1946-1947 și copiii Moldovei. Soluții familiale și instituționale pentru depășirea unei calamități*

Pauză de cafea (11:00-11:30)

Secțiunea 6

România și Marele Război: minorități, cetățenie, administrație

(11:30-13:30, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Lucian Leuștean

Grigori Șkundin (Moscova), *Minoritatea bulgară din România ca factor al vieții politice interne din Bulgaria (august 1913 – iulie 1914)*

Daniel Cain (București), *Etnie și cetățenie în timpul Marelui Război. Cazul Vechiului Regat*

Ovidiu Buruiană (Iași), *Liberalii români și „Războiul întregirii naționale”. Evoluția unei organizații politice în vremuri de criză*

Cătălin Botoșineanu (Iași), *Ocotirea orfanilor din război. Studiu de caz: Școala de Îndreptare Copou*

Masa de prânz (13:30-15:00)

VINERI, 7 iunie 2019

Secțiunea 7

Frământările modernității: politică, societate, personalități

(15:00-17:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Nicoleta Roman

Dumitru Vitcu (Iași), *O conduită politică ireproșabilă: Alexandru Ioan Cuza*

Mihai-Ștefan Ceașu (Iași), *Societatea bucovineană sub impactul democratizării vieții politice provinciale (sf. sec. XIX – începutul sec. XX)*

Liviu Brătescu (Iași), *Politică și societate în România la sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX. Actori și strategii*

Dinu Bălan (Suceava), *O figură mai puțin cunoscută a parlamentarismului românesc: Mariu(s) Theodorian-Carada*

Cătălin Turliuc (Iași), *Asociaționismul fraternal modern. Constantin Argetoianu: omul, epoca, acțiunea*

Secțiunea 8

Din trecutul orașului Iași: oameni, locuri, monumente

(15:00-17:00, Sala de Consiliu a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Petronel Zahariuc

Laurențiu Rădvan (Iași), *Cu privire la ultimele danii domnești din moșia Iașilor*

Iuliana Brătescu (Iași), *Structuri sociale din orașul Iași: mahalagiile. Considerații preliminare*

Marius Chelcu (Iași), *Iașii fostelor zidiri: incinta mănăstirii Barnovschi*

Sorin Iftimi (Iași), *Curtea Mitropoliei din Iași. Configurații și reconfigurații (secolele XVII-XIX)*

Pauză de cafea (17:00-17:30)

VINERI, 7 iunie 2019

Secțiunea 9

Relații internaționale, chestiuni litigioase și economie

(17:30-19:30, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Flavius Solomon

Gheorghe Cliveti (Iași), *Problema Deltei Dunării și a insulelor acesteia în documente diplomatice din anii 1876-1878. Câteva observații*

Remus Tănasă (Iași), „*Chestiunea armeană*” în contextul Europei de la sfârșitul secolului al XIX-lea

Claudiu Topor (Iași), *Chestiunea Dobrogei în tratativele păcii de la București (1918)*

Alexandru Aioanei (Iași), *România și Marea Britanie în primii ani de după al Doilea Război Mondial. Începuturile unei relații sinuoase*

Paul Nistor (Iași), *Economie și relații internaționale în timpul Războiului Rece. Vizita în SUA a delegației economice conduse de vicepremierul Alexandru Moghioroș (1961)*

Cina (19:30-21:00)

SÂMBĂȚĂ, 8 iunie 2019

Secțiunea 10**

Imaginar istoric și istoriografic în România

(10:00-12:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

Moderator: Leonidas Rados

Cătălina Mihalache (Iași), *Eroii, un capitol de istorie a imaginarii naționale românești*

Andi Mihalache (Iași), *Muzeul în România modernă: 1865-1916*

Mihai Chiper (Iași), *„Revoluția” în imaginarii istoriografice românești (1821-1989)*

Alexandru Istrate (Iași), *Utopiile și pildele călătoriilor în imaginarii românești*

Concluziile conferinței

(12:00-13:00, Sala de Conferințe a Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”)

* Lucrările prezentate în cadrul acestei secțiuni au fost realizate în cadrul proiectului *Migrație și identitate în spațiul cultural românesc. Abordare multidisciplinară*, PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0116.

** Lucrările prezentate în cadrul acestei secțiuni au fost realizate în cadrul proiectului *Enciclopedia imaginărilor din România. Patrimoniu istoric și identități culturale-lingvistice*, PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0326 /49 PCCDI, în conformitate cu PNCDI III, finanțat de către Ministerul Cercetării și Inovării.

